

МУЗИЧНИЙ ВІСНИК

Дніпропетровська
академія музики
ім. М. Глінки

№ 1 (48)

23 грудня 2022 р.

МІЖНАРОДНИЙ ФЕСТИВАЛЬ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА «МУЗИКА БЕЗ МЕЖ»

Зазвичай, лицем класу студентів викладача, самобутньою візитівкою його художніх та безумовно навчально-методичних пріоритетів, що неухильно складають оригінальний педагогічний почерк майстра, постає ансамблевий колектив з числа його студентів. Подібного роду відображення кафедри, її неподільного сприйняття в новочасному навчально-мистецькому середовищі, постає оркестр, самобутній творчий колектив, усвідомлюваний, передусім, як максимально цілісний освітньо-художній організм, а отже, лице найважливішого структурного підрозділу в архітектоніці закладу вищої освіти – кафедри. Безсумнівно, загальна максимальність відбиття навчально-творчих, а також науково-дослідницьких пріоритетів освітньої інституції, фокусується, в найбільшій мірі, в особі ректора відповідного закладу освіти.

Аргументованим прикладом вищезначеного постає винятково багатогранна розгалуженість навчально-мистецьких задумів очільника головної музично-освітньої установи центрального регіону України – ректора Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, заслуженого діяча мистецтв України, професора Юрія Михайловича Новікова. Створена за його безпосереднього сприяння та очолювана ним на сьогодні академія музики, у щонайбільшій мірі фокусує навчально-професійну академічну музично-творчу багатогранність, як пріоритетний напрям у вихованні молодого покоління фахівців музичного мистецтва. У підтвердження тому – Grand concert Юрія Новікова, що у максимальній мірі віддзеркалює якнайбільш широке коло музично-виконавських напрямів у їх ансамблево-оркестровій та, безперечно, сольній музично-виконавській практиках.

Невипадково, що формою представлення цього масштабного дійства постав міжнародний фестиваль академічного музичного мистецтва «Музика без меж», що був започаткований ще в далекому 2009 році, безпосередньо за ініціативи та кропітких зусиль (організаційних і музично-виконавських) Ю. М. Новікова. І що надзвичайно вражає, що саме ці ідейні стовпи – максимальність активізації виконавсько-творчої складової навчально-освітнього процесу в академії та пролонгація міжнародного фестивального музичного руху, стоять попереду буття всепоглинаючого часу, стверджуючи перевагу духовних зв'язів людини-музиканта наперекір матеріальності цифр життя, адже Ю. М. Новікову в освітній і музично-фестивальній суеті буття вже виповнилось 70!!!

GRAND CONCERT ЮРІЯ НОВІКОВА або академія музики в обличчі особистості

Найкращий спосіб знайти себе – це загубити себе у служінні іншим
Махатма Ганді

Урочистий вечір осягнення образу Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, у формі концерту-відкриття сезону 2022–2023 рр. міжнародного фестивалю академічного музичного мистецтва «Музика без меж» 15 листопада 2022 року в concert hall академії, відкрився виступом молодіжного симфонічного оркестру «THE FESTIVAL». Під орудою народного артиста України Дмитра Логвина прозвучав шедевр української симфонічної музики – Фінал симфонії № 1, ор. 2 Б. Лятошинського. Вільний потік життєдайної енергії звуків у призмі максимально насиченої оркестрової фактури, розсвічувався красою темброво-кolorистичної суміші інструментальних барв, здавалося б, нескінченної мелодичної хвилі.

Надалі, художньо-виконавська професійна універсальність великого симфонічного оркестру була помножена в творчому тандемі з піаністом Юрієм Новіковим, у художньо-емоційному баченні якого пролунав Концерт для фортепіано з оркестром № 1, BWV 1052 Й. С. Баха. Художній контраст означений величністю ритму, підсвідомо

формував споглядальний пульс життя, немов відкриваючи ключами-звуками двері у вічність буття. Художньо-виразова спорідненість звуко-інтонаційного сприйняття барокової музики продовжилась у виступі великого хору академії зі студентським камерним оркестром, у виконанні яких прозвучав Мотет BWV 230 «Lobet den Herrn alle Heiden» Й. С. Баха (диригент, кандидат мистецтвознавства Юлія Чехлата). Характерний блок музики доби Бароко було завершено хоровим віртуозним виконанням а cappella «Шутки» Й. С. Баха.

Поверненням у музичне сьогодення можна назвати подальший виступ великого духового оркестру академії (диригент і художній керівник Ігор Грузин) у другому відділенні концерту. Композиція «Паркур (мистецтво витіснення)» сучасного американського композитора С. Хазо розкрила полярно інші звукові пріоритети академічної музики, вже періоду кінця XX – початку XXI століть. Музика новочасних співзвучь, новітніх гармонічних нашарувань і неповторних ритмів, темброво-кolorистичних плям-кластерів контрастно розсвічувалась різними оркестровими групами. Континентальний концерт для фортепіано з духовим оркестром В. Калішніга у самобутності гармонічно-праних інтонацій означився

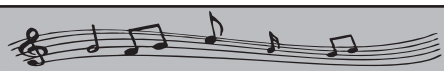
винятково злагодженою мелодійною сполучальністю соліста-піаніста Ю. М. Новікова та музикантів духового оркестру.

Самобутнім продовженням навчально-педагогічних поглядів Ю. М. Новікова у його учнях, та водночас, неодмінним примноженням навчально-мистецьких, творчих і організаційних здобутків ректора Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, постав виступ його студента, лауреата численних міжнародних конкурсів, піаніста Антона Бондаренка. Його інтерпретацію концерту для фортепіано з оркестром № 1 Ф. Ліста вирізняла передусім максимальність художньо-романтичної плакатності, піаністично-технічна переконаність у виконавській презентації відомого фортепіанного шедевру.

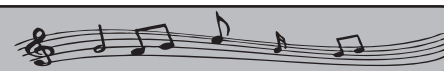
Відтак, Grand concert Юрія Новікова щонайбільше розкрив унікальність його творчого обдарування, водночас із неодмінною радістю осягнення в його творчій особистості максимальної повноти еволюційного розвитку головного музичного закладу освіти центрального регіону України – Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

В. В. Громченко,
проректор з наукової,
творчої та міжнародної діяльності,
доктор мистецтвознавства, професор
кафедри оркестрових інструментів

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

МУЗИЧНА ІСПАНІЯ НА СЦЕНІ АКАДЕМІЇ МУЗИКИ ІМ. М. ГЛІНКИ

Себастьян Хіл (труба)

«Великий іспанський карнавал», що відбувся 21 та 23 лютого 2022 року в рамках Міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Музика без меж» у Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки, став гідним продовженням фестивального формату присвяченого національним музичним культурам. Цього року у фокусі музично-творчої уваги митців-виконавців постала іспанська музична культура другої половини XIX – першої половини XX століть. Тому й цілком обумовлено і той факт, що центральною постаттю серед гостей цьогорічного фестивалю постав відомий іспанський музикант, професор Вищої

популярних іспанських пісень» Мануеля де Фалья. Створені в оригіналі для голосу з оркестром ці композиції виразно відтворювали пісенний народний колорит у його інструментальній інтерпретації. Виступ народного артиста України, соліста Вюрцбургської філармонії, трубача Андрія Ільківа постав максимально динамізуючим продовженням вокальної довершеності інструментального музикування. Знаний український музикант-духовик у супроводі симфонічного оркестру виконав Романс Рафаеля Мендеса та всевітньо відомий музичний гімн іспанського міста Гранада – однойменну пісню Агустіна Лара. Елегантно-витончений та, водночас, підкреслено-динамічний іспанський танець з опери «Життя коротке» Мануеля де Фалья запам'ятався винятково виразною змінністю ритмічної амплітуди у певній мірі вільної художньо-виконавської інтерпретації.

Беззаперечною кульмінацією першого фестивального дня постало виконання «Іспанської рапсодії» для фортепіано з оркестром Ісаака Альбеніса. Піаніст Юрій Новіков, у романтично-оповідальному музично-виконавському стилі, підкреслимо, у надзвичайно чуттєвій ансамблево-оркестровій взаємодії, мов у музичному літописі гортав сторінки іспанського народного мелосу.

Другий день фестивального марафону, що відбувся 23 лютого 2022 року, означився виконавсько-творчим домінуванням на центральній сцені академії музики ім. М. Глінки великого духового оркестру. Під орудою художнього керівника та головного диригента колективу Ігоря Грузіна музикантами була

Себастьян Хіл, Ігор Грузін, Андрій Ільків

циклу «Англійських танців» Малкольма Арнольда. Цей відомий британський композитор, трубач і диригент XX століття є особливо знайомим у царині духового музично-виконавського мистецтва. Твори у різних виконавських формах, від композицій соло до великих оркестрових творів, сьогодні належать до золотого репертуару академічної духової музики XX століття. Не виключенням постають і численні перекладення та аранжування творів британського майстра для великого духового оркестру, які, до речі, часто створював і сам композитор.

Романтичний виконавський стиль музичного дійства був яскраво означений в оригінальному творі американського майстра традиціоналіста Семюеля Барбера. Неоромантична за стилістикою композиторського мовлення «Святкова токато» для органу з великим духовим оркестром була натхненно виконана солісткою-органісткою Оленою Малиновською. Кульмінаційна вершина твору – каденція, що виразно означилася у багатогранності динамічних, звукоінтонаційних та, насамперед, тембрових можливостей органу, розкрила невичерпний художній потенціал цього інструмента у його світсько-романтичному баченні новочасною слухацькою аудиторією.

Оркестрові програмні композиції «Підземні течії» Роберта Баклея, «Світлячок» Райяна Джорджа, «Квартети» Роджера Кіччі виразно окреслили універсальні художньо-зображальні можливості сучасного великого духового оркестру.

Загальна означеність цьогорічного фестивального дійства художніми здобутками іспанської музичної культури, означилася у виступах другого фестивального дня програмною композицією Руперто Чапі «Доньки Зеведея». Трубач Себастьян Хіл, у яскраво вираженій експресивно-динамічній манері представлен-

ня твору, інтонаційно-рельєфно змальовував танцювальну процесію іспанської сарсуели, художньо-синтетичного видовища XVII століття, а у сьогоднішній відомого іспанського музично-драматичного жанру, що об'єднує вокально-інструментальне виконавство із прозою та мистецтвом танцю.

Надзвичайно елегантна, танцювально-динамічна композиція Жан-Франсуа Мішеля «Льодяник» об'єднала в ансамблево-виконавській універсальності гру двох відомих трубачів сучасності – Себастьяна Хіла та Андрія Ільківа, котрі художньо-довершено поєднували вокальну інструментальність із характерним танцювальним колоритом одного з найвідоміших синтетичних жанрів іспанської художньої культури – сарсуели.

Вже традиційно, зберігаючи усталений досвід творчої комунікації з видатними музикантами у навчальному закладі, приїзд знайомих виконавців до академії музики ім. М. Глінки означився низкою майстер-класів та творчих зустрічей зі студентами, а також викладачами. Розглядалось багато проблем пов'язаних з новочасним музично-виконавським мистецтвом, але ж основу професійного спілкування сфокусували питання виконавсько-технологічного характеру.

Безумовно, музичне свято «Великий іспанський карнавал», у лінії історичних реалій музичної культури Дніпропетровщини, окреслиться як надзвичайно визначне досягнення художньо-творчого літопису Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

В. В. Громченко,
проректор з наукової,
творчої та міжнародної діяльності,
доктор мистецтвознавства,
професор кафедри
оркестрових інструментів

Себастьян Хіл, Андрій Ільків

музичної консерваторії Канарських островів, трубач Себастьян Хіл. Його віртуозно-блискуча, емоційно-виразна гра у концертах протягом двох фестивальних днів, надавала музичному марафону максимально природній інтонаційно-художній іспанський колорит.

В цілому, на головній сцені Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки Concert Hall панував виключно романтичний виконавський стиль. Лавина емоцій кожного з виконавців, помножена на чисельність слухацьких почуттів із щент заповненої концертної зали, щоразу потужніше здійснювала хвилю чуттєвого поривання душі, стверджуючи романтичний потік одухотвореного музичного світла.

Концерт 21 лютого 2022 року було відкрито симфонічною композицією Джини Енрікес «Танго». Симфонічний оркестр «THE FESTIVAL» академії музики ім. М. Глінки, під орудою народного артиста України Дмитра Логвина, характерно означив певний танцювальний пієтет – пригадування іспанського фламенко, символічно означеного, зокрема у доволі звучних ритмоформулах групи ударних інструментів. Феномен вокальної інструментальності був переконливо розкритий трубачем Себастьяном Хілом у циклі «Семи

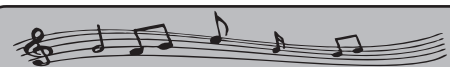
представлена доволі різноманітна програма, що презентувала не лише іспанську музичну культуру, але й шедеври світового музичного мистецтва епохи Бароко, англійську та американську академічну музику XX – початку XXI століть.

Після доволі традиційної духової фанфари Річарда Саусато, духовий оркестр виразно уподібнився великому веймарському органу, створивши винятково-цілісну, художньо-інструментальну інтерпретацію Фантазії та Фуги c-moll Й. С. Баха, написаної у другий веймарський період творчості видатного поліфоніста. Знаковим фактом, з огляду концертного представлення цього твору, постає 100-річчя від часу оркестрування цієї органної композиції відомим британським композитором Едвардом Елгаром для великого духового оркестру. У 1922 році знаний британський майстер, романтичного почерку музичного інтонування, використав максимальний виразовий потенціал академічного оркестру духових інструментів, створивши художньо-довершений твір у репертуарній палітрі сучасних професійних духових оркестрів.

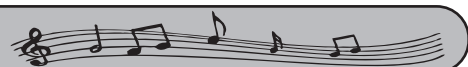
Доволі значущим звершенням у концертній програмі оркестру постало виконання

Олена Малиновська (орган)

КОНЦЕРТИ ТА ВИСТАВИ

ВОКАЛЬНО-ХОРОВИЙ КАЛЕЙДОСКОП ПОДІЙ

Згадаймо й про концерт-пам'ять з нагоди 150-річчя від дня народження видатної української оперної співачки світової слави Соломії Крушельницької. За легендами, оперна зірка виступала в Катеринославі у складі італійської антрепризи. Здобувачі освіти та викладачі, концертмейстери вшанували пам'ять великої оперної української співачки виконанням вокальних творів: «Хочеш ти, щоб я для тебе співав?» Мирослава Волинського, «Хутіреч» Євгена Климовського, арія Варвари з опери «Богдан Хмельницький» Костянтина Данькевича, Аріозо з опери «Феодора» Умберто Джордано, Каватина Султана з опери

викладач дисципліни «Лекторська майстерність» Катерина Капітонова).

В оперній студії Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки поставлена комічна опера Гаetano Доницетті «Viva la Mamma». Режисер – Вадим Бабенко. Диригент – Василь Коваль. Концертмейстер – Людмила Рибак. Хормейстер – Яніна Черниш. Дійові особи та виконавці: хор оперної студії, працівники сцени – Іван Воеводін, Дмитро Сніжко, Олександр Веретик, Лев Шевченко. Директор та його дівчина – Захар Пазинич та Катерина Нечепасва. Музико – Карина Вереzub, Луїджа – Анна Дзвінчук. Імпресаріо – Гліб Приставка. Поет – Марк Скрипченко. Маестро – Андрій Поміщик. Тенор – Дмитро Трач (магістрант II курсу та артист хору Дніпропетровського академічного театру опери та балету). Проколо – Роман Табаський. Примадонна – Софія Сорока (магістрантка II курсу та солістка Дніпропетровського академічного театру опери та балету). Мама Агата – Євген Шкурко. Так, граничний комізм було досягнуто саме тим, що жіночу роль виконує чоловік, баритон Євген Шкурко. Здобувачі вищої освіти майстерно відтворили пародійно надмірні кульмінаційні моменти, які призводили до карколомних поворотів дії, увиразнювали складну вокальну техніку, притаманну стилю Гаetano Доницетті.

Кафедра вокально-хорового мистецтва вивчає вокальну виконавську форму як логічне становлення й розвиток практики співу: академічного, хорового, естрадного. Виразальне і логічне як головні осередки у творчій взаємодії утворюють музично-сценічне ціле, а саме – заняття, репетицію, концерт, виставу, що вже відбулись у 2022 році в концертних залах Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Так, сферу вокальної практики розширив яскравий гала-концерт української музики «Любіть Україну...», що відбувся у великому фойє академії. Художній керівник концерту – Юлія Худієнко. На фоні декоративного панно, де народним художником України В'ячеславом Даниловим відтворені фрагменти діяльності видатних композиторів, співали учні музичної школи, здобувачі освіти фахового музичного коледжу та академії музики ім. М. Глінки у Дніпрі. Є багато символічного у тому, що великі композитори минулих епох наче благословили молодих вокалістів XXI століття у безмежно далекий музично-сценічний шлях.

Серед тих, хто співав – Ольга Березова, Анастасія Сідак, Анна Юрінцева, Дмитро Трач, Євген Шкурко, Карина Вереzub, Сергій Разумов, Марк Скрипченко, Софія Коніка, Софія Коцупей, Іван Макаров та ін. Вони виконали українські вокальні твори – народні пісні, мініатюри Олександра Білаша, Платона Майбороди, Степана Сабадаша, Володимира Івасюка. Викладачі: Світлана Сошнева, Нонна Суржина, Ольга Школа, Микола Герасименко, Антоніна Гаркуша. Концертмейстери: Ольга Філіппенко, Олена Павлухіна, Лариса Лучак, Ярослав Давиденко, Надія Костроміна, Віра Перепелиця. Цей концерт було присвячено ЗСУ.

ри «Запорожець за Дунаєм» Семена Гулака-Артемовського, «Ноктюрн осіннього міста» Володимира Івасюка, українські народні пісні «Чуєш, брате мій?», «На вулиці скрипка грає». У концерті співали: Андрій Ломакович, Євген Шкурко, Софія Коцупей, Артем Стрижак, Іван Макаров, Сергій Разумов, Марк Скрипченко, Ангеліна Насонова. Концертмейстери: Наталя Грузіна, Олена Павлухіна, Аркадій Петров, Надія Костроміна, Лариса Лучак, Лариса Грабко. Викладачі-консультанти: Нонна Суржина, Андрій Тулянець, Ольга Ус, Юлія Худієнко, Ольга Школа, Андрій Ломакович.

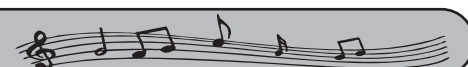
Пригадаємо і презентацію колективного навчального посібника «Актуальні питання мистецької освіти. Спів», у якому надруковано статті львівських авторів, присвячені творчості Соломії Крушельницької: «Сара Бернар / Соломія Крушельницька. Тоска: життя заради мистецтва» (Іван Дудич), «Дві Манон Соломії Крушельницької (Данута Білавич)». Концерт вели здобувачі освіти фахового музичного коледжу Данило Лазарев, Аліса Купцова (IV курс, спеціалізація «Теорія музики», куратор та

А. А. Тулянець,
кандидат мистецтвознавства, професор та завідувач
кафедри вокально-хорового мистецтва

Ю. М. Худієнко,
старший викладач кафедри вокально-хорового
мистецтва, завідувача циклової комісії спів

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

ТРАДИЦІЙНА МУЗИКА У СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРИ

Три вересневі дні поспіль, а саме – 28, 29, 30 вересня 2022 року в Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки вже втретє відбувався Міжнародний етномузикознавчий симпозіум «Актуальні питання східноєвропейської етномузикології». Тематика цього річного симпозіуму: «Вектори наукових досліджень традиційної музики у XXI столітті». Програмою заходу було передбачено роботу п'яти тематичних секцій, а саме – «Етноінструментознавчі дослідження», «Проблеми збереження і трансмісії традиційної культури», «Критерії відбору фольклорних творів для запису», «Антропологічний склад українського народу як джерело етногенетичної інформації» та «Прийоми вивчення традиційного стилю співу».

Численні науковців з Литви, Латвії та України презентували сучасний погляд на етномузичну спадщину балтослов'янського простору. Слухачі й учасники симпозіуму мали змогу почути доповіді й лекції відомих в Україні та світі дослідників традиційної музики, усного фольклору, антропології та етнології, виконавців-реконструкторів, серед яких Дайва та Евалдас Вічінаси, Рута Жарскене, Гайла Кірдене, Евалдс Даугуліс, Віда Палубінскене, Варса Люткуте-Закарене, Аусте Накене, Рітіс Амбразявічюс, Ліна Петрошене, Євген Єфремов, Ірина Довгалюк, Сергій Сегада, Ірина Клименко, Людмила Іваннікова, Маргарита Скаженик, Віра Осадча, Ліна Добрянська, Андрій Вовчак, Лариса Лукашенко, Вікторія Ярмола, Анастасія Колодюк, Олександр Полячок, Ярослава Левчук, Ярема Павлів, Максим Бережнюк.

Вже традиційно симпозіум зберіг яскраво виражену практичну складову, що безпосередньо проростає з численних доповідей учасників зібрання, супроводжуваних багатьма наочними прикладами елементів етнічної культури. Народно-інструментальне музикування, спів, традиційні танці й гри в історичному, етнологічному, географічному контексті були презентовані вченими з найсучасніших науково-дослідницьких

поглядів. У рамках цього річного симпозіуму було розглянуто низку актуальних питань сучасної етномузикознавчої науки, а саме:

- регіональні, жанрові та виконавські особливості народної музики;
- історія, методика запису, обробки та архівування фольклорного матеріалу;
- сучасні методики аналізу та збереження нематеріальної культурної спадщини;
- картографування явищ народномузичної культури;
- традиційна інструментальна музика і танець;
- міжрегіональні та міжетнічні паралелі у музичному фольклорі;
- новітні методи та підходи до збереження елементів нематеріальної культурної спадщини;
- етномузична педагогіка;
- питання антропології та етнології.

Наголосимо, що у рамках III Міжнародного етномузикознавчого симпозіуму відбулись лекції та практичні майстеркласи зі збереження й відтворення народної музичної спадщини, здійснились презентації новітніх видань, а також відбувся круглий стіл із дискусією стосовно широкого кола питань сучасної фольклористичної науки.

Закцентуємо, що обсяг наукових проблем, порушених на цьому річному форумі, був досить великий, що і постало в основі рішення підготовки до друку наукового збірника статей за матеріалами симпозіуму.

Г. М. Пшенічкіна,
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри історії та теорії музики

К О Н К У Р С

ФОРТЕПІАНО ДЛЯ ВСІХ!

18–19 лютого 2022 року відбулась довгоочікувана подія, а саме – Відкритий фестиваль-конкурс з фортепіанного виконавства серед студентів різних фахових напрямків закладів передвищої та вищої освіти. Після карантинних обмежень нарешті з'явилася можливість зібратися колегам-однодумцям та їх вихованцям для обміну творчими ідеями і планами.

Циклова комісія «Загальне фортепіано» Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки вже не вперше проводить такий захід, тому можна вважати його традиційним.

Треба відзначити, що серед завдань фестивалю-конкурсу є зокрема удосконалення рівня фортепіанного виконавства студентів, як важливої складової загальної професійної підготовки; підвищення статусу дисципліни «Фортепіано» та інтересу до її вивчення; обмін професійним та творчим досвідом викладачів-піаністів у процесі підготовки та проведення конкурсу.

Навчальний предмет «Фортепіано» є одним із найважливіших у комплексі професійної освіти студентів різних фахових напрямків. Постійна та наполеглива робота в класі фортепіано сприяє розвитку багатьох професійних вмінь та навичок, зокрема координації рук і рухів, вмінню читати двострочний нотний текст у різних ключах, розвитку гармонічного, поліфонічного, тембрового слуху, музичного мислення, пам'яті, тощо. Крім того, із оволодінням фортепіано, як інструментом універсальних можливостей, значно розширюється діапазон для ознайомлення з музичною літературою різних епох, жанрів, стилів і напрямків. Ще однією важливою ознакою можна назвати підготовку до сольного виступу. Відомо, що музиканти-інструменталісти і вокалісти частіше виступають в ансамблі або з концертмейстером. Виступ соло потребує значно більшої акумуляції багатьох особистих якостей, таких як дисципліна та організація робочого часу, внутрішня зібраність й зовнішня розкутість, витонченість тактильних і слухових відчуттів, чуйність та яскраве художньо-образне мислення.

Чимало вихованців ставляться з великою зацікавленістю до цього навчального предмету, а конкурсні змагання надають можливість найбільш талановитим студентам проявити власні досягнення в оволодінні інструментом та творчій інтерпретації музичних композицій.

У цьому році до складу журі фестивалю-конкурсу були запрошені: голова журі Давидовський Костянтин Юрійович (кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач ПК «Загальне

фортепіано» Київської муніципальної академії музики ім. Р. Глієра), Черняк Євгенія Борисівна (кандидат педагогічних наук, доцент кафедри «Інструментальне виконавство та музичне мистецтво естради» Мелітопольського державного університету ім. Б. Хмельницького), Жукова Ольга Миколаївна (старший викладач, голова ЦК «Загальне фортепіано» Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки), Білоусов Олександр Юрійович (старший викладач кафедри «Фортепіано» Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки).

Географія цьогоорічного конкурсу була доволі вагомою. Учасників підготували музичні навчальні заклади з Києва, Ужгорода, Кропивницького, Умані, Львова, Кривого Рогу, Чернігова, Дніпра.

Деякі виступи привернули до себе увагу особливо яскравими рисами виконання. Так, лауреати I ступеня Ткач Анна (викладач К. Ю. Давидовський) та Кравченко Крістіна (викладач Ю. М. Зубай) з Києва виконали програму доволі складну та продемонстрували професіоналізм і серйозну технічну підготовку. Слід наголосити, що всі учасники-виконавці музичної академії ім. Р. Глієра відзначились доволі високим технічним та художнім рівнем володіння інструментом.

Учасники конкурсу з Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки справили враження на публіку та членів журі особливими тонкощами інтонування, фразування й винятково яскравою художньою образністю у виконавстві. Лауреатами стали Валькова Єлизавета (викл. О. М. Жукова), Кулікова Лінда (викл. Л. В. Тонконог), Шевченко Олеся (викл. Л. М. Осадча), Верболоз Дар'я (викл. І. О. Хорошко), Бондаревська Ірина (викл. О. Є. Філіппенко), Башмакова Анастасія (викл. В. В. Должикова), Чопенко Анна (викл. І. М. Іванова), Калініна Ніколь (викл. Т. В. Рева), Корнієнко Любов (викл. В. О. Зелінська), Дришлюк Карина (викл. О. Г. Пахарь).

Серед студентів-бакалаврів вдало виступили й продемонстрували особливості стильової та жанрової спрямованості творів студенти Москаленко Олександра (викл. О. М. Жукова), Моїсєєнко Олександр (викл. Я. О. Лисенко), Скрипченко Марк (викл. Я. О. Лисенко), Дарда Анна (викл. Я. О. Лисенко), Корнієнко Марія (викл. Л. В. Тонконог).

Учасники конкурсу з Кривого Рогу лишили по собі враження виконавців широкого мислення та сміливої інтерпретації представлених творів. Виконавиця з Чернігова Трегубенко Олександра (викладач О. І. Воронова) виступала на фестивалі-конкурсі вдруге, та знов за досконале і художнє виконання отримала I місце.

Програми учасників фестивалю-конкурсу з Кропивницького та Умані звучали цілісно та жваво, а самі виконавці проявили значущу сценічну витримку й вольовий характер. Учасники конкурсних прослуховувань зі Львова та Ужгорода виконували дуже цікаві твори українських авторів, що були наповнені несподіваними акустичними рішеннями й звукописними деталями.

Завдяки плідній, професійній та відповідальній роботі журі, а також доброзичливому ставленню до виконавців, було відзначено всіх без винятку учасників конкурсних прослуховувань.

Окрім конкурсних заходів у цьому році в програму був включений науково-методичний семінар «Роль та значення дисципліни «Фортепіано» у комплексі сучасної музичної освіти». Із доповідями виступили викладачі Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки, Київської муніципальної

академії музики ім. Р. Глієра, Мелітопольського державного університету ім. Б. Хмельницького. Черняк Євгенія Борисівна (член журі) ознайомила присутніх зі своєю науковою працею «Значення темпераменту в процесі інструментальної підготовки піаніста». Багаторічні дослідження з цієї тематики та практичний досвід дозволили доповідачу прийти до важливих та цікавих висновків у своїй доповіді. Капітонова Вікторія Євгенівна (член оргкомітету фестивалю-конкурсу) озвучила тези методичної доповіді «Нові шляхи в організації формування стильового мислення студентів різних фахових напрямків на заняттях з фортепіано». Тема є дуже актуальною в умовах комплексної професійної сучасної освіти.

Одним з найбільш цікавих був виступ голови журі Давидовського Костянтина Юрійовича на тему «Подолання деструктивного естрадного хвилювання у студентів загального та спеціалізованого фортепіано». Виступ викликав жваве обговорювання і велику зацікавленість у реалізації на практиці ідей, що були озвучені у доповіді.

Окремим позитивним враженням була доповідь-презентація молодого викладача Київської муніципальної академії музики ім. Р. Глієра Зубая Юрія Миколайовича. Він представив авторську збірку «Фортепіанні твори для дітей та юнацтва», до якої увійшли п'єси, написані як для дітей, так і спеціально для студентів, що вивчають фортепіано як додатковий інструмент. Збірка цікаво складена, з урахуванням певних завдань технічного й художнього розвитку вихованців. Після презентації автор подарував екземпляр збірки в бібліотеку ЦК «Загальне фортепіано» Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки. У відповідь О. М. Жукова від нашої циклової комісії також подарувала членам журі та викладачам-учасникам семінару з інших міст збірки нот і посібники, укладені викладачами академії музики ім. М. Глінки. Таким чином, відбувся дуже продуктивний процес обміну творчими та методичними здобутками останніх двох років.

Враження від проведеного фестивалю-конкурсу у всіх учасників залишилися дуже теплі. І викладачі, і студенти отримали позитивний досвід взаємодії та взаємозбагачення і, безумовно, чималий творчий заряд на майбутнє. Таким чином, не зважаючи на складний час, ми маємо цілі й надалі укріплювати творчі зв'язки та рухатись у напрямку музичного професійного зростання.

О. М. Жукова,

завідувач циклової комісії загального фортепіано

ТРЕТІЙ РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

АСПІРАНТСЬКІ ЗВІТИ

18 листопада 2022 року відбувся творчий захід аспірантів Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки Дмитра Мельника – викладача кафедри історії та теорії музики, а також Дмитра Демченка – викладача кафедри історії та теорії музики, композитора, члена Національної спілки композиторів України і Національної Всеукраїнської музичної спілки. Захід відбувся у рамках створених аспірантами циклу лекцій у сфері синтезу середньовічної та нової музики. Лекція відбулась у лоні заданої теми «Час в музиці – музика в часі».

На зустрічі були присутні: В. М. Брондзя-Мартинюк – заслужений діяч мистецтв України, викладач дисципліни «Композиція»; Ю. О. Шабанова – доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України, викладач дисципліни «Філософія», «Філософія культури»; А. А. Тулянцева – кандидат мистецтвознавства, доцент, викладач дисципліни «Історія виконавського мистецтва», а також численні студенти академії музики ім. М. Глінки.

Аспірант Дмитро Мельник розкрив тему нероздільної пов'язаності музики із часом. Вона намагається відібрати все більше і більше часу, стати, якщо не втіленням вічності то хоча б її прообразом. В музиці час проявляється на трьох рівнях: ритм, метр і тривалість частин. Дивним чином увага музикантів зосе-

реджена на ці три рівні, але мало хто розглядав найголовніше втілення – час звучання твору. Протягом історії розвитку музика постійно намагається відібрати якомога більше часу, спершу в один твір потім в одну частину. І цю тенденцію можна прослідкувати від Амвросіанського співу IV століття, і закінчуючи музикою XX століття. Перший спосіб розширення в часі – це витягування основної ноти наспіву, у часі в XII ст. Другий спосіб – це канон та імітація. Потім з'являється багаточастинність і на завершення сонатне алегро, з контрастною побічною партією, що врешті дало можливість писати величезні у часовому розмірі частини симфонії, а в епоху романтизму скоротити цикл до однієї великої частини.

На лекції аспірант Дмитро Демченко продемонстрував електро-акустичне зчитування графічної партитури, яка була присвячена Роману Хаубенштоку-Раматі, у виконанні львівських композиторів О. Мануїляка, Р. Фецука, Аліса Лі на фестивалі Vox Electronica, а також Intersection 3, Projection I by Morton Feldman та Earle Brown December 1952, після чого торкнувся історії виникнення графічної партитури. У цьому контексті партитура, що значною мірою вважалася звичайною підтрим-

кою музичного письма (за винятком музики для очей), почала загравати з рамками роботи та її ідентичності. Цей синтез призвів до трьох шляхів: перший розглядав партитуру як уяв-

лення організованого звуку; другий задумав це як продовження звуку, а третій розглядав його як інший тип музики, візуальну музику зі своєю автономією, незалежну від звуку. Партитура придбала нове значення і перетворилася із простої підтримки звуку на продовження роботи, або навіть на іншу роботу в цілому, в елемент, який був так само важливий, як звуки тиші, які він містив, або навіть більше.

Композитори XX століття приділяли багато уваги до такого параметру, як час в музиці і багато експериментували у своїх творах. Ці концепції вимагали нової мови та нового прочитання того, що означає бути музичним. Вони також потребували нової нотації, яка б відображала зміни, що відбуваються в другому художньому авангарді, і містила б їх, надаючи їм нову семантику. Експериментальна музика щодо пластичного мистецтва, нотації, все більше знаходилась під впливом діалогу з живописом, інсталяціями та перформативністю, що надає управління графічному простору, яке дозволяє нам знати декілька з'єднань, ув'язнених усередині нього.

На майбутнє аспірантами заплановано проводити такого роду заходи у синтезі тем Середньовіччя та музики XX–XXI століть.

В. М. Псарьова,

студентка IV курсу кафедри фортепіано

А К Т У А Л Ь Н О

ГУМАНІЗМ ЯК ОСНОВНА ТЕНДЕНЦІЯ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА і його імплементація у сучасний освітній простір

Гуманізм і тиранія є одвічними тенденціями в розвитку людського соціуму. Авторитаризм і гуманізм є відображеннями форми державного управління в системі освіти, вони являють собою два різних напрямки педагогічного мислення і педагогічної практики.

Традиційна педагогіка базується на вузькому, матеріалістичному світогляді, що заперечує духовне начало в людині. Мета навчання в сучасній школі полягає в передачі суми знань для того, щоби людина могла бути успішною в суспільстві споживачів, задовольняти свої природні потреби і не відчувати нужди. Для цього й існують педагогічні технології, результатом яких передбачається отримання методичного продукту, що дає можливість володіти шаблонами знань, умінь і навичок. Це відбувається тому, що світ суспільства споживачів не потребує ніяких духовних визначень. Такому суспільству потрібні споживачі для забезпечення прибутку.

Як стверджує сучасна глибинна психологія, подібні ціннісні установки породжують деформацію особистості дитини, її моральну дефективність (нерозвиненість людської особистості), що проявляється в крайньому егоїзмі, упертості, свавіллі, непристосованості до зовнішнього середовища, схильності до брехні, злочинства та інших пороків. Колективні неврози наших днів (унікнення відповідальності і страх свободи; психастенія і депресія), затримка психічного розвитку у дітей, всі кризи соціуму, війни і руйнування є неминучими наслідками освітньої системи, позбавленої духовних понять, побудованої на рівні матеріальних, кредитно-модульних відносин, які відображають, по своїй суті, товарно-грошові відносини ринку.

Трагічні події ХХ століття сприяли усвідомленню глобальних проблем суспільства споживачів і пробудили гуманістичний рух у світовому співтоваристві: «Загальна декларація прав людини», «Маніфест Рассела-Ейнштейна», «Декларація прав культури» (автор академік Д. С. Лихачов), «Маніфест гуманної педагогіки», створення міжнародної організації «Римський клуб», які покликані сприяти вирішенню глобальних проблем соціуму. «...Необхідно замінити панівний сьогодні неосвічений матеріалізм, заповнити духовну порожнечу і подолати кризу мислення в науці. Інтелект, позбавлений духовно-моральної основи – трагедія нашого часу, яка веде до виродження людства» – заявив засновник «Римського клубу» А. Кінг.

Громадський рух гуманної педагогіки склався в умовах кризи традиційної системи освіти, викликаний тим, що зміст освіти, а також форми і методи навчання не відповідають еволюційним тенденціям у розвитку людства.

Класична педагогіка базується на припущенні духовного начала в людині і ґрунтується на цілісному світогляді. Гуманність у класичній педагогіці визначається НЕ тільки цілями і завданнями, які будуть досягнуті в результаті тривалого

освітнього процесу, а й засобами. Гуманна педагогіка має в своїй основі три складові: класичну педагогічну спадщину, розвиваючу освітню систему педагогів-новаторів ХХ століття і сучасні наукові відкриття, що пояснюють як влаштований світ, його загальні закони еволюції, місце людини в ньому і здатність розрізняти добро і зло в своєму внутрішньому світі. Стрижнем будь-якого предмета повинно стати пізнання людини, сенсу її життя і втілення вищої людяності. Головні постулати гуманної педагогіки:

1) моральне виховання повинне випереджати навчання, і всі предмети потрібно розширювати і поглиблювати освітніми курсами, які сприятимуть духовно-моральному вдосконаленню дитини (компетентісно орієнтований підхід);

2) мотивація навчального процесу – виховання великодушної і благородної людини, відповідальної за якість своєї праці, здатної вчитися все життя, якісно вдосконалюючись у своїй праці.

Світ стрімко змінюється. Ідеал особистості інформаційної цивілізації ХХІ століття – гармонійно розвинена людина, де на перше місце виходить духовна складова (на відміну людини ринку), головними якостями якої будуть креативне, творче мислення, підприємливість, вміння вчитися все життя, співпраця, людяність, цілісне сприйняття світу і подій.

Програма «Нова школа» відображає всі головні засади і цілі гуманної педагогіки – свободу, творчість, освіту, семантику яких містить в собі глибокий духовний зміст. Свобода (не всюдозволеність і сентиментальна чуттєвість) – це здатність до самоконтролю і самопізнання, що за визначенням В. О. Сухомлинського є результатом виховання людських якостей, через мудре самообмеження, коли дитина усвідомлює три

головні речі – можна, не можна, треба. Творчість (це не вміння співати, малювати тощо) – це усвідомлене прагнення до якісного вдосконалення в своїй праці. «До школяра треба ставитися не як до посудини, яку належить наповнити інформацією, а як до факела, який необхідно запалити» – писав В. О. Сухомлинський. Освіта – це не тільки високий показник «ІQ», а «...гармонійна повнота всіх розумових і духовних сил, бо тільки в цій гармонії може народитися творчість» – стверджував В. О. Сухомлинський.

Головним стрижнем вчителя гуманної педагогіки служить дитиноцентризм – необхідність у пізнанні природи дитинства, головних потреб, особливостей становлення інструментів пізнання світу (мислення, пам'яті, інтуїції). Без допомоги мудрого дорослого дитина не може стати гармонійно розвинутою людиною, «без духовної спільності виховання не відбудеться, бо ні однієї людської риси природа не дає сама, а все тільки виховується».

Умовою розкриття творчих здібностей дитини є становлення емоційного інтелекту – самовладання, самоконтроль. Емоційна розбещеність, нестриманість, нездатність контролювати гідкі емоції тваринної природи (роздратування, гнів, страх, образливість, заздрість і лінь) призводять до ряду серйозних проблем з фізичним здоров'ям і затримки психічного розвитку дитини.

Нейрофізіологія і психологія ХХІ століття довела, що тільки гармонізація роботи мозку і серця сприяють розвитку вищих інтелектуальних здібностей: аналітичного, абстрактного, критичного мислення, довготривалої пам'яті і здатності користуватися інтуїцією. Етика стримування або, як називав її В. О. Сухомлинський, «виховання високої культури почуттів» є основою становлення особистості, патріота, інноватора, бо «емоційне безкультур'я таке ж зло, як і інтелектуальне невігластво».

Утвердження ідей свободи, права, демократії, СПІВПРАЦІ, творчості, що лежать в основі класичної педагогіки, у наш час є передовими в педагогічній думці. Методологія духовного гуманізму глибоко етична за своєю суттю і дає результати тільки за умови внутрішньої роботи вчителя над собою. Саме з цієї причини справжнє виховання дитини – є виховання самого себе. Тільки в міру того, як ми опановуємо її, змінюється наша свідомість, викликаючи зміну освітнього простору навколо нас. Якщо ми намагаємося долати інерційний авторитаризм (бездуховність) освіти, то звичайні педагогічні поняття набувають для нас глибокий духовний зміст.

Н. О. Саліснюк,
викладач кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін

МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ

ТВОРЧА ЗУСТРІЧ З КОМПОЗИТОРОМ АНДРІЄМ ЛЕГКИМ

10 листопада 2022 року в Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки відбулась творча зустріч із засновником напрямку «Релятивний мінімалізм», науковим співробітником Гарвардського університету, лауреатом численних конкурсів композиторів, працівником департаменту освіти міста Нью-Йорку – Андрієм Івановичем Легким, який є також додатковим творчим керівником аспіранта Дмитра Демченка.

Запланована зустріч пройшла за підтримки ректора академії Ю. М. Новікова. На зустрічі були присутні Б. Є. Жульковський, С. А. Щітова, В. М. Брондзя-Мартинюк, І. М. Рябцева, О. О. Кривуля, В. В. Громченко, студенти кафедри історії та теорії музики. Ініціатором та модератором зустрічі був аспірант Д. Демченко.

У рамках міжнародної онлайн зустрічі у всіх присутніх була можливість поспілкуватися з композитором-мінімалістом, задати питання з приводу цього напрямку та, безумовно, творчості митця. Андрій Іванович розповів про свій творчий шлях, як він прийшов до мінімалізму, означив власну думку щодо терміну «мінімалізм». Оскільки на сьогоднішній день цей напрямок ще не набув широкої розповсюдженості, було неймовірно цікаво почути думку саме композитора-засновника релятивного мінімалізму. Під час зустрічі також прозвучали 4 авторські твори композитора: «Вітер» для голосу, струнного квартету і фортепіано; «Вирій» для фортепіано, Елегія «Чорногори» для скрипки і струнного оркестру. Музика була сприйнята слухачами з великим інтересом і викликала активне

обговорення. На зустрічі також була присутня українська співачка, виконавець творів Андрія Легкого – Олена Афанасьєва. У 2020 році вона почала співпрацю із композитором, у наслідок якої в світ вийшло багато пісень у новому напрямі – релятивний мінімалізм. Саме тоді співачка розпочала власне дослідження і вивчення цього музичного напрямку. У 2022 році Олена вимушено виїхала з України в Люксембург, де продовжила записувати і співати композиції Андрія Легкого. Після прослуховування творів виконавиця розповіла про особливості композицій, написаних у релятивному мінімалізмі, а саме – виконавсько-технічна доступність виконання творів та їх спрощеність сприйняття слухачською аудиторією. Співачка виразила особисте враження з приводу популярності цього напрямку в сучасній музичній культурі.

Наприкінці заходу, проректор Б. Є. Жульковський, від імені всіх присутніх та ректорату, подякував композитору за неймовірно цікаву зустріч, а також виразив надію, що це не останнє спілкування у такому форматі.

Наголосимо, що аспірант Дмитро Демченко вже працює над подальшими лекціями і творчими зустрічами такого роду, в рамках композиторського спілкування зі слухачською аудиторією.

В. М. Псарьова,
студентка ІV курсу кафедри фортепіано

ФЛЕЙТОВА ФЕЄРІЯ

ДЕНЬ ТЕОБАЛЬДА БЬОМА

28 жовтня 2021 року означитися в літописі Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки як день флейтиста, адже постать, яка постала цього дня у центрі уваги студентської спільноти, численних викладачів та гостей академії – Людвіг Бьом, нащадок уславленого Теобальда Бьома – німецького інструментального майстра, котрий ввійшов у історію духового інструментобудування як винахідник та активний пролонгатор сучасної конструкції флейти.

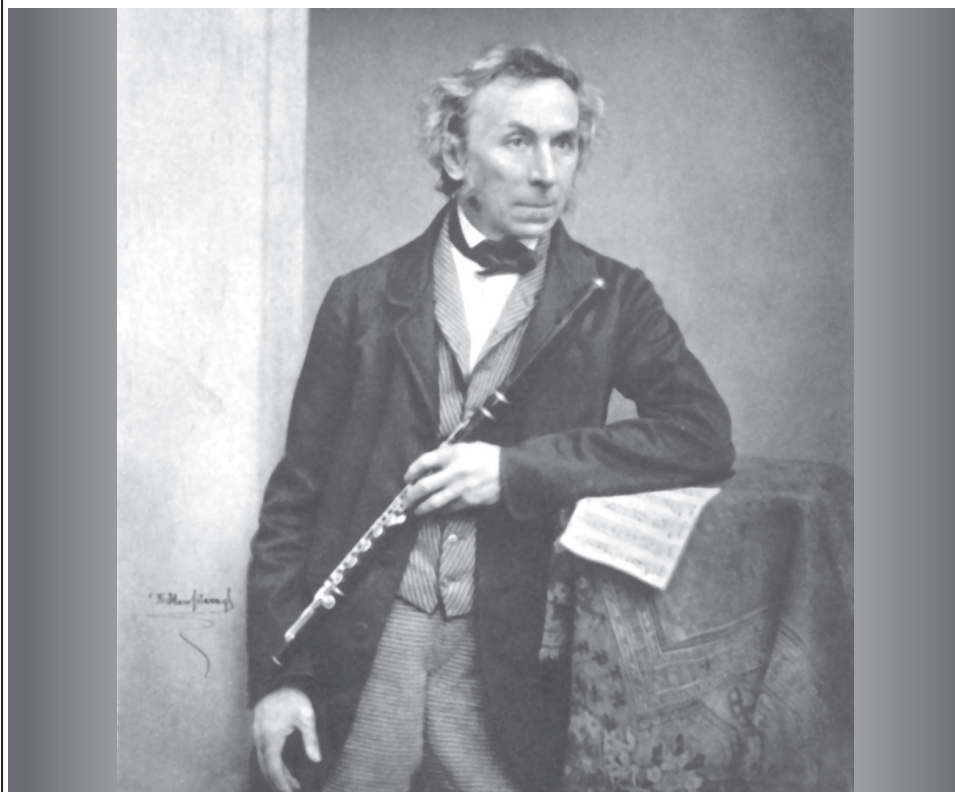
Зустріч з Людвігом Бьомом можна окреслити як своєрідну лекцію, що безперечно тяжіла до навчального курсу «Історія виконавства на духових інструментах», а за об'ємом інформації та самобутності її представлення, вона могла б означитися як окремих, самостійний тематично-змістовний модуль. Насамперед, змалювання постаті Теобальда Бьома відбувалось не лише з позицій його інструментально-конструкційних звершень, що знайшли впровадження в удосконаленні, щонайперше, флейти, та згодом інших дерев'яних духових інструментів, а й зі змалювання інструментального майстра як виконавця-флейтиста, композитора і викладача.

Представлена Людвігом Бьомом унікальна ілюстративна база, котра сформувалась у наслідку його багаторічної дослідницько-пошукової діяльності, розкривала універсальність творчого обдарування Теобальда Бьома. Ключовим висновком теоретично-пізнавальної частини зустрічі було виявлення характерологічної детермінанти, що зумовила незаурядну спроможність до об'єднання різних видів творчої діяльності Теобальда Бьома у цілісну взаємозбагачувальну систему. Насамперед, це загальна винахідливість митця, як природня,

Людвіг Бьом

«До найбільш суттєвих досягнень Бьома в реформуванні старої багатоклапанної флейти належать: розробка нового способу кріплення клапанів на довгій поздовжній шарнірній осі, використання кільцеподібних клапанів-зв'язок, перебудова розрізної клапанної механіки в оптимізовану систему клапанів, значне покращення інтонації та тембру звуку завдяки використанню збільшених звукових отворів і досконалішої системи апікатури» (Маруґіна О. О. Значущість реконструкцій моделей поперечної флейти у Німеччині XVIII–XIX

Теобальд Бьом (1794–1881)

вроджена здібність до удосконалення засобами конструювання, наголосимо, усіляко підтримувана його батьком Карлом Фрідріхом Бьомом, майстром з ювелірних виробів, який з дитинства спрямовував майбутнього фундатора конструкційної «революції» духових інструментів (запроваджуючи метод допитливої зацікавленості), до численних спроб розбирання та складання різноманітних музичних шкатулок, безумовно, у дитячій ігровій формі.

Цікавим виявився факт, що у родовій лінії Теобальда Бьома, професійного наслідування грі на флейті дісталася лише Катрін Бьом, яка у сьогодні є солісткою-флейтисткою Лейпцігського симфонічного оркестру. Натомість, гість Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки Людвіг Бьом не є професійним флейтистом, він займається історією духового музично-виконавського мистецтва, зокрема вивченням відомих духових персоналій, яким і постав його видатний пращур – уславлений флейтист-конструктор Теобальд Бьом.

століть. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя. Рівне: Волинські обереги. 2020. Вип. 12. С. 108–112).

Приємно відзначити, що у лекції-концерті взяли участь численні студенти класу флейти викладачів С. Д. Пятова, Ф. А. Денисенка, О. С. Зернаєвої, Р. С. Литвиненко, С. І. Коваль, а також концертмейстери Д. С. Булгак, Л. А. Грабко, А. Д. Моїсеєнкова.

Магістральною ідеєю, що була усталена у вищезначеному заході й, наголосимо, залишиться у пам'яті багатьох слухачів у майбутньому, постає багатогалузева професійна універсальність Теобальда Бьома, звернення якого, отримавши успішне визнання часом, стверджують загальну можливість щодо розкриття багатогранного творчого потенціалу кожної особистості, безперечно, за умови відчуття людиною відповідного натхнення, якому передусє, і відповідно, його продовжує, системна кропітка праця.

ВЕЧОРИ ФЛЕЙТОВОЇ МУЗИКИ

26, 27 жовтня 2022 року в рамках контрольних заходів навчального процесу, відбулись, на перший погляд, два звичайних концерти флейтової музики викладачів з класу флейти Р. С. Литвиненко та С. І. Коваль. Студенти-флейтисти грали полярно відмінні один від одного твори, звучала музика різних культурно-історичних періодів, композиції вирізнялись багатоманітністю їх жанрового означення, і здається, все було представлено у доволі традиційній формі концерту класу викладача, та, все ж таки, певні особливості далися в знаки численній слухачській аудиторії, що й окреслило своєрідність даних концертів.

Передусім, наголосимо, що кожний з концертних вечорів мав означення не лише у сольній виконавській формі, але й виразно окреслився в ансамблевому виконавстві. Дуєти, квінети флейтистів – Д. Луга, А. Смілянець, К. Кравченко, М. Іванов, а також

Своєрідна естафета виконання флейтової музики маловідомих композиторів була перейнята студентами, зокрема Софією Фатєєвою (Ж. Мука Соната для флейти і фортепіано), Богданою Мазохою (А. Бюссе Прелюдія і скерцо), Олександром Грелем (Л. Ганн Анданте та скерцо). Викладачі Р. С. Литвиненко та А. Г. Ялоза чарівно-заворожуючи виконали композицію «Reflections» Є. Магаліфа.

З особливим пієтетом, емоційною піднесеністю звучала музика українських композиторів, а саме – Ноктюрн Ж. Колодуб (Варвара Яценко), Експромт М. Бердієва (Анастасія Смілянець), Дивертисмент А. Штогаренка (Грина Урбан), Карпатський пейзаж В. Губи (Римма Литвиненко).

Високий професіоналізм у поєднанні з максимально еталонним значенням флейтових творів було представлено у виступах Всеволода Літучого (Г. Попп «Блискучий галоп»), Євгенія Якименко (Ф. Гобер Фан-

Римма Литвиненко та Антон Ялоза

Р. Литвиненко, Л. Процька, Є. Якименко, М. Леонтенко – символічно відкривали й завершали флейтові вечори, переконливо засвідчуючи ансамблево-оркестрову пріоритетність духового музично-виконавського мистецтва.

Закцентуємо, що оволодіваючи грою на флейті як додатковому інструменті, не часто

тазія), Ксенії Лазарєвої (В. А. Моцарт Рондо D-dur) та ін.

Відтак, традиційне уявлення про концерт класу було означено певною своєрідністю, а саме – різні виконавські форми, студенти з оволодінням флейтою як додатковим інструментом, старовинний флейтовий ін-

трапляється можливість у студента постати на одній концертній сцені із флейтистами-професіоналами. Саме такою творчою вдачею вирізнявся виступ К. Слободян, студентки-піаністки, а в концерті 26 жовтня – виконавиці-флейтистки. Професійно-виконавська питливість яскраво означилась у виступі очільниці флейтового класу Р. С. Литвиненко, яка опанувавши гру на рекордері (блокфлейта, різновид старовинної поздовжньої флейти) виконала Сонату a-moll Жана Багіста Льє в ансамблевому музикуванні з класичною Анною Моїсеєнковою.

струментарій, увага творчому доробку українських композиторів, музика маловідомих авторів, що, в цілому, зробило концерти флейтової музики по особливому цікавими та запам'ятовуваними.

В.В. Громченко,
проректор з наукової,
творчої та міжнародної діяльності,
доктор мистецтвознавства, професор
кафедри оркестрових інструментів

К О Н Ц Е Р Т

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПІАНІСТА

Міжнародний день піаніста, а саме – 8 листопада 2022 року студенти й викладачі відзначили в урочистому звучанні концертного роялю у фортепіанній залі академії музики ім. М. Глінки. У піднесено-професійній атмосфері свята піаністів, можливо найчисельнішої когорти музикантів поміж інших спеціалізацій, були представлені всі рівні освітньої структури академії – від учня музичної школи до випускника аспірантури. Серед чисельної аудиторії педагогів і студентів величну ходу фортепіанного свята розпочав учень музичної школи академії ім. М. Глінки Григорій Громченко (клас Ю. В. Житної). В ансамблі з викладачем, починаючий музикант виконав Варіації на тему української народної пісні «Ніч яка місячна, зоряна, ясна» Г. Сафаралієвої, характерно означивши природно атмосферу безпосереднього музичного творення на сцені. В естафету музичній тематиці український мелос виразно означився у фортепіанних руладах від Юлії Чорнобай (клас Ю. В. Житної) в Куранті з циклу «11 етюдів у формі старо-

винних танців» В. Косенка. Медитативна споглядальність в інтерпретації Антоніною Магалало (клас А. В. Тарасенко) фортепіанної композиції А. Хінастери, означила полярно інший музично-тематичний ракурс святкового концерту. Та все ж таки подальший романтичний піанізм як у композиційних, так і в музично-виконавських інтенціях, означив суттєву репертуарну перевагу та, як відчувалось у концертній залі, більшу слухачку прихильність та емоційний інтерес. Хвилі повітря в гушавині дерев чимдуж здіймала Оксана Леухіна (клас Ю. В. Житної) в концертному етюді «Шум лісу» Ф. Ліста. Емоційні злети почуттів у тематично концентрованому Інтермеццо № 5 Р. Шумана виразно виконала Євгенія Різо (клас Н. О. Мельникової). Романтична мінливість і водночас ледь осяйна картинність пурхаючих метеликів натхненно означилась у виступі Віри Перепелиці (клас Н. О. Мельни-

кової), в п'єсі «Метелики» Р. Шумана. Ознакою драматургічної перемінності святкового концерту постав виступ Єлизавети Сайко, котра у виразно-рельєфній діалогічності відтворила сцену розлуки Ромео і Джульєтти з циклу «10 п'єс з балету Ромео та Джульєтта» С. Прокофєва. Неперевершена монолітність інструментального вислову з магістральною кульмінацією наприкінці твору означилась в Прелюдії № 3 з Шевченківської сюїти Б. Лятошинського у масштабному презентативному виконанні Тетяни Парової (клас Г. В. Адлуцького). Наприкінці урочистого концерту прозвучали два шедеври фортепіанної музики, а саме – перший Концерт g-moll Ф. Мендельсона у виконанні Марії Дерев'янка (клас Т. О. Медведнікової) і С. Д. Старовойтової (партія другого роялю) та Концерт № 2 B-dur Л. Бетховена в інтерпретації Олександра Штирбу і Г. В. Адлуцького (партія другого роялю).

Отже, піаністи Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки не залишилися осторонь світових процесів єднання митців-піаністів, напевно, найрозповсюдженішої музичної спеціалізації – фортепіано, у такий спосіб ствердивши не лише професійно гідне музичне сьогодення Дніпропетровщини, але й відкривши неабиякі перспективи щодо його творчого розвитку в найближчому майбутньому. Відтак, уклінно дякуємо ідейним натхненникам та організаторам проведення свята фортепіанної музики у Міжнародний день піаніста, а саме – Т. О. Медведніковій, Ю. В. Житній, Т. С. Адлуцькій, а також ведучій концерту Діані Мосієнко. До нових зустрічей на фортепіанній сцені Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

В. В. Громченко,
проректор з наукової, творчої
та міжнародної діяльності,
доктор мистецтвознавства, професор
кафедри оркестрових інструментів

СПІЛКА КОМПОЗИТОРІВ

НОВА МУЗИКА: ДНІПРОВСЬКИЙ ФОРМАТ

Слухаючи новий цікавий твір ми не завжди усвідомлюємо, що стаємо свідками народження оновленого дихання в музичному мистецтві, але кожний новий твір є унікальним вагомим внеском у розвиток загальної музичної творчості. Саме такі твори прозвучали в концерті Дніпропетровських композиторів, який відбувся 3 лютого 2022 року, і став значною, цікавою, довгоочікуваною подією. Концерт представив прем'єрні твори тих митців, які розвивають музичне мистецтво, несуть його

вперед, поповнюючи новими ідеями, формами, колоритним звучанням та, безумовно, змістом.

Розпочали концерт два твори Олександра Нежигая. Яскравий стиль та своєрідну мову композитора представили Пісня Марка з рок-опери «Тристан та Ізольда» (у перекладенні для скрипки і фортепіано) та «Відображення» для флейти й фортепіано. Вразила колористично-звуковими вирішеннями і підкреслила національний аспект, як найважливішу особливість творчості Валентини Мартинюк, Фуга та постлюдія на народні теми для бандури-соло. Ліричним центром концерту став Романс для тенора Олени Кривулі «Ты вышла в сад» на вірші Ігоря Северяніна. Затамувавши подих, публіка слухала твір «Buster» Дмитра Демченка, чие авторське письмо відзначається багатогранністю звукової палітри, нетрадиційних технік та незвичністю звукових комбінацій. Порівняно з цим твором неймовірно контрастно, академічно та піднесено прозвучав Кондак святителю Афанасію Полтавському для мішаного хора а capella на канонічний текст Антона Левандовського. Рельєфністю інтонаційного тематизму та володінням звукозображальними ефектами вразив твір Олександра Гоноболіна «Нюанс кохання». На завершення концерту були представлені натхненні «Музичні пейзажі» Тетяни Станко на вірші Федора Тютчева – «Осінь» та «Зима».

Серед виконавців у концерті брали участь О. Кривуля, Т. Рева, О. Білоусов, К. Кравченко, Є. Головіна, А. Галізова, Д. Назарик та вокальний ансамбль студентів і викладачів Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

У концерті кожен із композиторів розкрив себе у своєрідності письма, самобутності художньої подачі, особливо цікавих знахідках форми та змісту. Але незважаючи на таку багатогранність, концерт був надзвичайно органічним і слухався на одному подиху, після чого залишилося відчуття піднесеності та музичного оновлення.

К. П. Капітонова,
викладач і аспірантка кафедри історії та теорії музики

АКТУАЛЬНО

ПЕДАГОГІЧНІ ЧИТАННЯ

3 листопада 2022 року в Дніпропетровській академії музики ім. М. Глінки пройшли вже треті педагогічні читання для викладачів-хормейстерів. Тема спеціалізованого навчально-методичного зібрання: «Українська хорова культура: загальне, особливе, унікальне». Захід було відкрито твором «Тиха молитва» М. Шука у виконанні хору академії музики ім. М. Глінки (диригент Ю.Ю. Чехлата). Прозора фактура, проникливе звучання створили відчуття повільної плинності, що особливо притаманно молитовному почуттю. Надзвичайно яскравою художньо-виразною знахідкою постав відеоряд українських краєвидів, що супроводжував спів-молитву.

Найбільш характерні риси української хорової музики, в їх історичному розвитку,

розглянула кандидат мистецтвознавства Ю.Ю. Чехлата. Пісенний фольклор і багатовікові традиції православного співу – є фундаментом задля народження та еволюції національних хорових традицій. Тема доповіді Н.В. Громченко – «Хоровий доробок українських композиторів кінця ХХ – початку ХХІ ст. для дитячих колективів». Було проаналізовано творчість сучасних композиторів, а саме – Валентини Мартинюк, Володимира Волонтира, Інни Францискевич, Олега Польового та ін.

Однією з найважливіших ознак цього горічких педагогічних читань постала практика ілюстрування різноманітного музично-теоретичного матеріалу. Характерною прикрасою виконавсько-практичних

звершень постав винятково яскравий виступ вокального ансамблю під керівництвом Т.В. Хмилюка. В їх виконанні численні слухачі почули співомовки Ю. Алжнева, вокальну композицію І. Карабиця на слова В. Губарця «Де вітер землю голубить». Надзвичайно піднесено прозвучав духовний твір «Благослови душе моя Господа» В. Тиможинського.

Підсумовуючи захід виступила завідувач циклової комісії хорового диригування Л.М. Дударенко, означивши певні здобутки спеціалізованого зібрання та окресливши перспективу подальших зустрічей. З'ясувались питання і вступної кампанії наприкінці навчального року.

Таким чином, педагогічні читання для викладачів-хормейстерів на сцені Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки сягають означення вже доволі традиційного регіонального заходу, в основі якого є спеціалізовано-професійне спілкування фахівців царини хорового педагогічного та музично-виконавського мистецтва.

Н.В. Громченко,
аспірантка, викладач кафедри вокально-хорового мистецтва

ТВОРЧІ ЗДОБУТКИ

МИСТЕЦТВО СУЧАСНОГО СПІВУ

Циклова комісія «Мистецтво сучасного співу» фахового музичного коледжу Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки демонструє цікаві навчально-педагогічні мистецькі досягнення. Так, концерт «Україна, моя!» 22 листопада 2022 року став заходом, що об'єднав у патріотичному українському дусі виконавців та численних слухачів. Твори виконували здобувачі освіти, прекрасні естрадні співаки: Валерія Жиркевич, Іван Ярош, Єлизавета Валькова, Олексій Бабич, Вікторія Бондаренко, Варвара Хижнякова, Ксенія Сілаєва, Анастасія Марченко, Катерина Горобець, Поліна Ключко.

На сцені Дніпропетровської обласної філармонії 30 листопада 2022 року відбувся гала-концерт-звіт у межах творчого аспірантського проєкту викладача, лауреата міжнародних конкурсів Вадима Кочеткова

«Я живий», в якому прозвучали шлягери української естради та пісні викладача кафедри історії та теорії музики, кандидата мистецтвознавства Юлії Фурдуй. Автором віршів пісні «Незламна мрія» є завідувача лабораторією фольклору та етнографії Ольга Гусіна.

«Як підготувати майбутнього студента до музичного вишу»? Семінари, що були підготовлені Управлінням культури департаменту гуманітарної політики ДМР та Дніпропетровською академією музики ім. М. Глінки, цікаво та насичено, з артистичним хистом провела 2 грудня 2022 року голова циклової комісії «Мистецтво сучасного співу», методист, викладач кафедри вокально-хорового мистецтва Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки Юлія Писаренко. «Що готувати до вступу в академію: репертуар, покроковий

план, консультації»? Ці та інші питання розглядалися у рамках численних робочих програм дисциплін, методичних рекомендацій, матеріалів методичної платформи мистецьких шкіл Дніпра.

Майстер-клас «Вокально-виконавська техніка у сучасних українських та англійських творах» вдумливо та змістовно провела 19 грудня 2022 року викладач кафедри вокально-хорового мистецтва, аспірантка, талановита співачка Ольга Іщенко. Відтак, подякуємо всім за примноження творчої насаги музичного сьогодення Дніпра.

А.А. Тулянець,
кандидат мистецтвознавства, професор
та завідувач кафедри вокально-хорового мистецтва

ВІТАЄМО!!!

Адлущького Гліба Вікторовича із присудженням освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва з галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 025 «Музичне мистецтво». Рішення спеціалізованої ради з присудження освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва від 05.07.2022 р. *Творчий керівник Ю.М. Новіков. Науковий консультант М.П. Калашник. Склад спеціалізованої ради: Т.О. Медведнікова (голова ради, науковець), В.В. Громченко (рецензент, науковець), О.А. Безбородько (рецензент, діяч мистецтва), О.А. Кузнецова (рецензент, діяч мистецтва), Н.А. Юрійчук (рецензент, діяч мистецтва).*

Хмилюка Тараса Васильовича із присудженням освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва з галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 025 «Музичне мистецтво». Рішення спеціалізованої ради з присудження освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва від 05.07.2022 р. *Творчий керівник Ю.Ю. Чехлата. Науковий консультант С.А. Щітова. Склад спеціалізованої ради: М.І. Варакута (голова ради, науковець), Д.Д. Купіна (рецензент, науковець), С.В. Овчарова (рецензент, діяч мистецтва), Н.М. Кречко (рецензент, діяч мистецтва), В.Г. Бойко (рецензент, діяч мистецтва).*